

Учора вночі під вікном завивав вовк. Я лежала в ліжку, накрившись із головою пледом, боялася визирнути, але то був точно вовк. Він міг заглянути досередини або навіть розбити вікно і заскочити, він міг зробити будь-що вовче, і тому я дуже боялась.

Пішов аж під ранок.

Добре, що в мене немає овець, яких вовк легко передупив би.

Я думала, в Карпатах вовки не живуть. Є тільки бурі ведмеді, яких я ще не бачила.

Коли я зранку виходжу надвір, то найперше мию в розсі ноги.

Тут я встаю дуже рано. Це на мене зовсім не схоже.

Щодня роблю щось інше. Деколи сідаю під ганком на східцях і розглядаю гори. Вони просто переді мною, в рядок, однакові заввишки і різні на обличчя. Кожній горі я придумала ім'я та історію хвороби. Кожній визначила стаття. Час від часу гори навіть розмовляють зі мною.

Деколи я в'яжу гачком мереживне біле покривало. Більш ніж половина вже є. Сідаю на підвір'ї в крісло-гойдалку, так, щоб усе мало якомога ідилічніший вигляд, повіває легкий вітерець, ноги вкриті пледом, і я, погойдуючись, поволі в'яжу петлю за петлею, час до часу зупиняюсь, дивлюсь на гори, згадую щось, навіть дрімаю, а потім далі. Мене не турбує, що покривало навряд чи коли-небудь знадобиться. Його можна використовувати не за призначенням, наприклад, як риболовецьку сіть.

Миюсь я раз на тиждень, не частіше. Тут, серед гір, брудне волосся якось перестаєш помічати.

Деколи мені стає страшно, що завтра не буде що робити, але я порахувала всі можливі заняття, і їх має вистачити на кілька років по заняттю на день. У крайньому разі можна буде митися частіше.

Тут я навчилась нудитися радісно. Нудьга — це також одне із занять. Коли їй віддаватися чесно і повністю, то можна дуже приємно збути дуже багато зайвих днів.

Часу в мене і справді багато.

Тут я перестала його боятися, щоб змогти боятися вовків. Я подумала: а що, як вовк прийде посеред білого дня? Чи кине́ться він на мене відразу, чи спочатку погарчить? Чи відрізняється його гарчання від собачого? А може, я зможу його

приручити і він стане моїм собакою? Спатиме разом зі мною на ліжку. Хай там як, мене ніхто від вовка не захистить, лише я сама. Ніхто не прийде мені на допомогу, ну й добре.

Дивно, що я така молода і така мудра.

У мене нема годинника й електрики. Коли вечоріє, я відразу лягаю спати.

Дуже рідко запальною свічку.

Тут я також не боюся злодіїв, грабіжників і гвалтівників. Тут я сама собі готую їсти, сама собі співаю, сама собі пан. Якби вовки таки загризли мене, то я би померла — і все.

Я стала тут по-справжньому спокійна. І дуже ввічлива, тільки шкода, що нема перед ким цю ввічливість ані показати, ані перевірити.

2

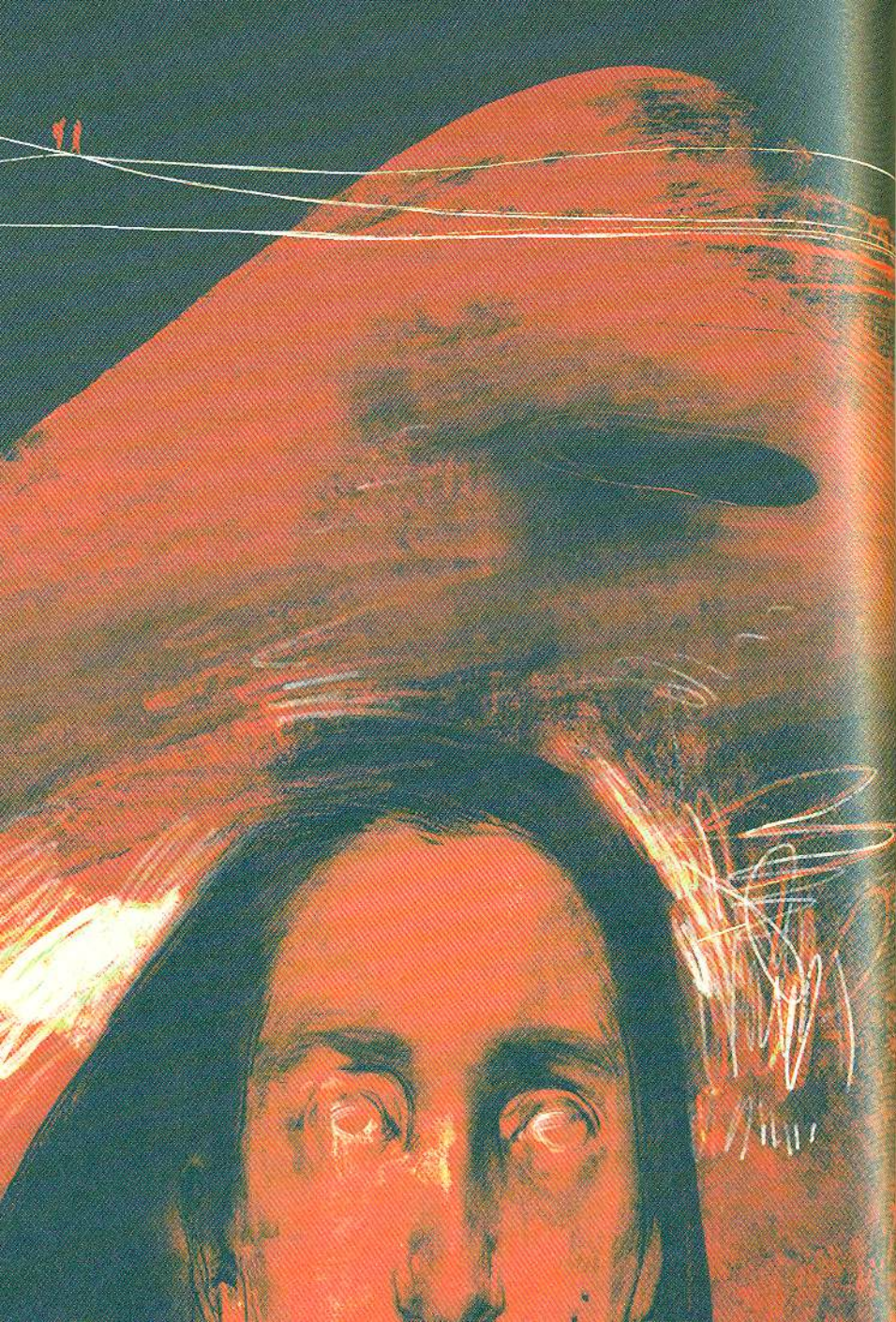
Кілька разів на тиждень я ходжу за шість кілометрів до вуйни Миці та її доньки Варки. Вуйні Миці шістдесят сім років. Варка молодша за маму на тридцять років — їй тридцять сім, і вона зовсім сліпа. За хатою вуйни Миці закінчується село Дземброня.

У вуйни Миці є дві корови, і я беру в неї молоко, сметану і сир.

Варка теребить кукурудзу — для цього їй очі не потрібні. Вуйна Миця дає мені продукти, а я їй — гроші.

— Як ти там сама сі порадеш? — питає вуйна Миця.

— Вчора вночі під вікном вив вовк. Як думаєте, тут водяться вовки?

— Я не бачила, але баба уповідали, що якось навіть вбили одного патином. От лайдаки! Певне, занюхали, що ти ту приїжджа, і думають, будеш їх сі бояти. Ти, головне, не бійся. Вони чують, як їх сі боять, і можуть напасти.

Вуйна Миця — єдина з усіх мам, яких я знаю, хоче, щоб її дитина померла раніше за неї. Як вуйна помере першою, то невідомо, що буде з Варкою. Варка осліпла від якоїсь мозкової хвороби і тепер із кожним роком стає все безпораднішою. Без матері вона навіть не ходить у туалет. Їй здається, що вона на самій вершині гори і за крок може провалитися в безодню. Одного разу Варка подумала, що от-от провалиться, впала на землю й так закричала, що було чути аж мені за шість кілометрів. Варка думає, що вуйна Миця її дурить, буцімто навколо хати сліпий ходити безпечно.

— А що ти їсиш? — питає вуйна Миця.

— Варю собі, що захочу. В мене є піч. Думаю, що коли залишусь тут на зиму, то навіть тоді не змерзну, така добра піч.

— Тобі таки важко, не?

— Тільки коли треба рубати на дрова, але я придумала збирати в лісі хмиз і розпалювати пічку хмизом.

— Е, що то за вогонь з хмизу?

Варка до мене майже не говорить. Тільки «Добрий день». Колись вона працювала в сусідньому селі бібліотекаркою.

— Дивися, бо коли з тобов щось сі стане, ніхто не допоможе. Коби зі мнов нічо сі не стало, бо Варці такі ніхто не допоможе, але тобі ліпше, бо маєш очі, а вона — не. Без очей трудно.

Мені здається, що вуйна Миця рада мені, бо так вона перестала бути краєм села. Тепер краєм села стала я. Вуйні Миці приємно бути не останньою у списку.

Її корова дає дуже жирне молоко.

— А ти знаєш, що робити, аби молоко не кесло?

— Що?

— Став його у відро з холодною водою. А якщо не бридиси, то ліпше кинь у молоко жабу. Ади, злови якус малу жабу і кинь в молоко.

— Я бриджуся.

— Та чого сі бридити, якщо жаба — то таке саме, що і молоко? То всьо одна природа.

— Може, якщо жабу добре помити... А вона не кусає?

— Жаба?

— Я чула, що є такі жаби, які кусають.

— Хто тобі таке казав? Де ти могла таке почути? То всьо брехня. Жаби не кусають. Хіба коли яка відьма на ню обернесі.

Мені треба йти, бо скоро почне темніти. У горах темніє дуже швидко.

— До побачення, — кажу я вуйні Миці, — дуже дякую за молоко. Ви такі добрі до мене.

— Донько, та хто буде тобі помагати, як не я? Раз ми тут самі, то мусимо допомагати одна одній. А ми тут самі — тільки ми та й Бог над нами. До Бога звідчика дуже близько.

Часто я собі влаштовую походи на вершину Попа Івана, або Смотрича, або Дземброні. Якщо вийти з самого ранку, то можна до обіду повернутися.

Сьогодні, повертаючись із прогулянки додому, я ще здає лека побачила, що в моїй хаті хтось є. Підійшла ближче. Вагалась — тікати чи ні. Вуйна Миця казала, що там, де гори, там нема злих людей.

Я зайшла всередину і побачила старого хирлявого діда (очевидно, лісника, бо на ньому був одяг, схожий на давню уніформу). Лісник безсоромно порпався в моїх речах.

— Що ви тут робите? — обережно, але впевнено спитала я.

— А ти хто така? — видно, що дід був дуже збентежений.

— Я тут живу, хіба не видно?

— А чого ти ту живеш? Хто ти така? Тут жив Франьо! Це Франьова хата! Але Франьо вже осьмий рік як помер!

— Якщо хочете знати, то я онучка Франьового рідного брата. Ця хата ось уже восьмий рік як моя.

— Шось я не чув, аби у Франя був брат.

— Вони були рідні тільки по батькові. А батько загинув на війні, під Бродами.

Я брехала.

— А вид на жительство у тебе є?

— Що?

— Бомага! Законна бомага, аби ти ту жила.

— Є, зрозуміло. Показати?

— А покажи.